

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Annæ Christi Servatoris Nostri Aviae Maternæ

Cuperus, Laurentius

Antverpiae, 1591

Quis fuerit Heli, & quot habeat nomina. Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45194

priuatis tamen viris pijs & iustis de genere Dauid (vt modò ostendimus) quasi ex trunco tandem Ioachim & Anna. Virgo Maria, & ex Maria Christus filius Dauid nascitur.

Quis fuerit Heli, & quot habeat nomina.

C A P V T I I I.

NVnc quoniam vtramque Iesu Messiae generationem videlicet diuinam & humanam, illam, pro captu nostro, ante omnia tempora, hanc vbi venit plenitudo temporis factam, articulatim explicauimus, iam quare auus eius maternus (quem paulo ante Ioachim nominauimus) Heli in genealogia secundum Lucam appelletur commonstrandum est. Pater igitur Virginis Mariae qui diuo Hieronymo, Epiphanio, Augustino, & Ioanni Damasceno Ioachim dicitur, idem pleno & proprio nomine Iehoiachim appellatur, pro quo breuitatis causa vulgò scribitur Ioachim. Sicut enim rex Ioachim qui fuit in transmigratione Babylonis, dictus est etiam Eliachim, sicut & summus Pontifex, Eliachim in libro Iudith Cap. 4. dictus, postea in Cap. 15. vocatur Ioachim, ita & pater Deiparae virginis Mariae Ioachim & Iehoiachim, dictus est quoque Heliachim, & causa breuitatis

Heli

4. Reg. 24.
Iudith 4.
& 15.

Heli & Eli, quoniam tria hæc nomina Eli, Elia-
chim, Eliioachim Syris, & Philoni, atque Hiero-
nymo super Daniele synonyma sunt. Verum
an Ioachim pater Mariæ etiam Heli dictus, do-
cti quidam dubitant, est tamen hoc consenta-
neum sententiæ eorum qui Lucam putant Ma-
riæ generationem recensere. Ioachim si quid
significet scire cupis, Latine Domini mei præ-
paratio, vel Dei mei firmitas denotat. Dominus
enim Deus Ioachim præparavit & firmiter cu-
stodiuit ab Herodis sæuitie, vt ex ipsius cū An-
na coniugio, nasceretur illa Virgo quæ in vtero
cōciperet & pareret filium cuius nomen voca-
retur Emanuel, i. nobiscum Deus, seu Deus
cum homine. Herodes enim veritus amittere
regni iura, quia rumor erat iam natum ef-
se verum ac proprium Iudæis regem multis an-
tè seculis in Lege Prophetisq̃ue promissum, om-
nem mouit lapidem, vt puerum hunc infantem
adhuc extingueret, sicut Euangelista Matthæus
disertè testatur. Tradunt quoque Hebræi, quod
& Beda annotauit, Herodē omnes genealogias
Patriarcharum, Regum, & Ducum gentis He-
bræorum in arculis templi Salomonis secretior-
ibus diligenter asservatas combussisse, existi-
mans se nobilem posse videri, si, deficientibus
documentis certioribus, antiquioribusq̃ue sua
progenies ad Israel pertinere crederetur. Fue-
runt tamen quidam dicti Dominici, sic dicti ob
propinquitatem & cognationem Christi, alio

*Commen-
ta in Da-
ni.*

*Vide Con-
cordiam
Iansenij.
Cap. 14.*

Esa. 7.

Matt. 2.

*Libr. 3.
Tom. 2.*

*Historia
Mariæ &
Traditiones.*

*Libr. 1.
Cap. 7.
De ortu
seu de Na-
tuitate
Mariæ.
Tom. 4.*

nomine appellati Nazarei, qui ordinem generationis Christi, partim vt à proauis didicerāt, partim vt ex libris quos domi occultè habebant, quantum poterant successores suos perdocebāt. Reliqua proinde de Heli seu Ioachim & Anna coniugibus historia ab Epiphanio & diuo Hieronymo (prout sequitur) contexta est, sed Epiphaniij verba præmitto: Coluerunt, ait, Collyridiani, & adorauerunt creaturam præter creatorem, & stulti facti sunt: si enim angelos adorari non vult, quanto minus eam quæ genita est ab Anna, quæque ex Ioachim donata est Annæ, quæq; per preces & omnem diligentiam secundum promissionem patri ac matri data est, non tamen aliter genita est præter hominum naturam, sed sicut omnes ex semine viri & vtero mulieris. Tametsi enim historia Mariæ & traditiones habēt, quod dictum est patri ipsius Ioachim in deserto: Vxor tua concipiet, tamen non sine coniugio hoc factum, neque sine semine viri futurum angelus præuaticinatus est. Hæc Epiphanius. Quæ vtinam modò nobis extaret Historia. Eadem tamen sed paucioribus verbis in historia sua Nicephorus Callistus habet: Ioachim, inquit, & Anna parentum Mariæ erant nomina, ambo iuxta præscriptum Legis accuratiore vita præstantes & clari, nec non primis quibusq; & nobilissimis genere connumerati. Atque his consentanea sunt prorsus quæ libris sancti Hieronymi inserta leguntur vbi dicit: Igitur beata & glo-

& gloriosa semper Virgo Maria de stirpe regia
& familia David oriunda, in ciuitate Nazaret
nata, Hierosolymis in templo Domini enutrita
fuit: pater eius Ioachim, mater verò Anna dice
batur. Domus paterna est ex Galilæa & ciuitate
Nazaret, maternum autem genus ex Bethlehē
erat. Vita eorum simplex & recta apud Domi
num, & apud homines irreprehensibilis & pia:
nam omnem substantiam suam trifariam diui
serunt, vnam partem templo & templi seruito
ribus impendebant; aliam pauperibus & pere
grinis erogabant; tertiam suæ familiæ vsibus &
sibi reseruabant. Ita isti Deo chari, hominibus
pij, per annos circiter viginti castum domi con
iugium sine liberorum procreatione exercebāt.
Vouerunt tamen si fortè donaret eis Deus sobo
lem, eam se Domini seruitio mancipaturos, cu
ius rei gratia templum Domini singulis per an
num festis frequentabant. Factum est ergo vt
encœniorum festiuitas appropinquaret, vnde
cum nonnullis contribulibus suis Ioachim Hie
rosolymā ascendit. Ea vero tempestate Isachar
ibi pontifex erat, cumque inter ceteros cōciues
suos etiā Ioachim cū oblatione sua videret, des
pexit eū & munera eius spreuit, interrogans, cur
inter fœcundos ipse infœcundus stare præsume
ret? dicens munera nequaquam Deo digna posse
videri quem ipse prole indignum iudicasset, di
cente scriptura: Non erit infœcunda nec steri
lis in terra tua: & maledictum esse omnem qui

Exod. 23.

Dent. 28.

E s

non

non genuisset masculum in Israel.: Dicebat ergo, prius eum ab hac maledictione sterilitatis solui per gratiam diuinam oportere, & sic demum in conspectu Domini cum oblationibus venire debere. Cuius opprobrij obiectu, pudore magno suffusus Ioachim, ad pastores, qui cum pecudibus erant in pascuis suis, secessit. Neque enim domum repetere voluit, ne forte à contribulibus suis, qui simul aderant, & hoc à Sacerdote audierant, eodem opprobrij elogio notaretur. Verum cum ibi aliquamdiu esset, quadam die quum esset solus, angelus domini ei cum immenso lumine astitit. Qui cum ad visionem turbaretur, Angelus timorem eius compescuit, dicens: Noli timere Ioachim, neque in visione mei turberis: Ego enim sum angelus domini missus ab ipso ad te, vt annunciem tibi preces tuas esse exauditas, & eleemosynas tuas ascendisse in conspectum eius: videns quippe vidit pudorem tuum, & audiuit sterilitatis opprobrium non rectè tibi obiectum: peccati namque non naturæ ultor est Deus, & ideo cum alicuius vterum claudit, ad hoc facit vt mirabilius denuo aperiat; & non libidinis esse quod nascitur, sed diuini muneris cognoscatur. Prima enim gentis vestræ Sara mater nonne vsque ad octogesimum vitæ annum infœcunda fuit? & tamē in vltima senectutis ætate genuit Isaac, in quo repromissa erat benedictio omnium gentium. Rachel quoque tantum domino grata, tantumque

Gene. 18.

Gen. 21.

Gene. 30.

tumque à sancto Iacob adamata diu sterilis fuit
 & genuit Ioseph non solum dominum Aegy-
 pti, sed plurimarum gentium fame periturarū
 seruatorem. Quis in iudicibus vel fortior Sam- *Iudi. 13.*
 sone, vel sanctior Samuele? & tamen, vterq; *1. Reg. 1.*
 steriles matres habuere. Si ergo ratio tibi non
 persuadet verbis meis credere dilatos diu con-
 ceptus & steriles partus mirabiliores esse sole-
 re, ea propter Anna vxor tua pariet tibi filiam,
 & vocabis nomen eius Mariam. Neque hoc si-
 ne diuinæ scripturæ exemplo continget, nam
 & nomina quædam clarorum virorum qui rē-
 publicā populi Israelitici sua fortitudine & vir-
 tute adiuuerunt ante natiuitatem suam prædi-
 cta comperiuntur, vt Iosæ regis Iuda, Cyri re- *3. Reg. 13.*
 gis Persarum, Ioannis Baptistæ, & quorundam *Esa. 45.*
 aliorum; quanto magis S. Mariæ perpetuæ Vir- *Luce 1.*
 ginis nomen ab angelo parentibus prænuncian- *Matth. 1.*
 dum erat, quæ filium peperit, qui saluum fecit
 populum suum à peccatis eorum. Hæc erit ab
 infantia, vt vouistis, domino consecrata, & Spi-
 ritu sancto replebitur adhuc ex vtero matris suæ.
 Omne immundum neque manducabit neque
 bibet, neque inter populares foris turbas, sed in
 templo conuersatio eius erit, ne quid de ea sini-
 strum vel suspicari vel dici possit. Porro ætate
 procedente sicut ipsa mirabiliter ex sterili nas-
 cetur, ita incomparabiliter Virgo generabit Al-
 tissimi filium qui I E S V S vocabitur, secundū
 nominis etymologiam Saluator omniū gentiū,
 Et hoc

Et hoc tibi eorum quæ annuncio signum erit:
Cum perueneris ad auream ciuitatis Hierusa-
lem orientalem portam, habebis ibi obuiā An-
nam vxorem tuam, quæ de tuæ regressionis tar-
datione modò sollicita tunc in aspectu tuo gau-
debit. His dictis angelus discessit ab ea. His pro-
fus similia & Hegesippus scribit, sed pergamus
ex Hieronymo. Deinde apparuit Annæ vxori
eius dicens: Ne timeas Anna neque putes phā-
tasma esse quod vides: Ego enim sum Angelus
ille qui preces & eleemosynas vestras obtuli in
conspectu Dei, & nunc missus sum ad vos, vt
annunciem vobis nascituram filiam, quæ Ma-
ria vocata super omnes fœminas erit benedicta;
hæc à natiuitate sua statim Domini gratia ple-
na, tribus ablactationis suæ annis in domo
paterna manebit, postea seruitio Domini man-
cipata, à templo vsque ad intelligibiles annos
non discedet. Ibi deinde ieiunijs & orationibus
nocte ac die Deo seruiens ab omni immundo
se abstinabit. Virum nunquam cognoscet, sed
sola sine exemplo, sine macula, sine corruptio-
ne, sine viri commixtione virgo filium, ancilla
Dominū, & gratia & nomine & opere saluato-
rē generabit Itaque surge, ascende Hierusalem,
& cum perueneris ad portam ciuitatis quæ au-
rea, pro eo quod deaurata est, vocatur, ibi pro
signo virum tuum, pro cuius incolumitatis ita-
tu sollicita es, obuium habebis. Cū hæc ita eue-
nerint, scito quod quæ annuncio cætera sine
dubio

dubio complenda erunt. Igitur iuxta Angeli
præceptum vterque de loco in quo erant pro-
mouentes ascendunt Hierusalem, & cum ad
locum peruenissent angelico vaticinio designa-
tum, illic sibi inuicem obuiauerunt: tunc de
mutua visione læti, & promissæ prolis certitu-
dine securi, debitas Domino humilium exal-
tatori gratias egerunt. Itaque adorato Domino,
domum regressi coniugali debito (secundum
morem Sanctorum) casto complexu reddito, di-
uinum promissum certi & hilares expectabant.
Concepit ergo Anna & peperit filiam, quā iux-
ta mandatum angeli parentes Mariam vocabāt.
Hæc auctor libelli apud diuum Hieronymum,
quæ siue verò siue falso ei ascripta sint, non
traho contentiosum funem, quando & Epipha-
nius, quem paulo ante citavi eadem esse vera
confirmet. Cæsar Baronius Soranus in Appara-
tu Annalium hunc scriptorem mendacij arguit
quòd narret Isachar illis temporibus fuisse sum-
mum Pontificem, sed ille scriptor non addit di-
ctionem Summum, quapropter Isachar intelli-
gi potest, vt debet, Pontifex, id est, sacerdos: nā
vt infra videbimus Germanus Constantinopo-
litanus pro Isachar ponit Zachariam quem post
modum in Præsentatione Mariæ allocuta sit
Anna. Ceterum verba illa (vt ego aliquid addā)
quæ Isachar sacerdos contra Ioachim in tem-
plo ex lege citauit, non inuenio: sed ipse Hiero-
nymus contra Heluidium paulò aliter legit
nempe

*De Nati-
uitate
Maria.
Tom. 4.*

De perpetua Virginitate Maria.
Lib. 4.
Dist. 33.

Gene. 20.

In sermo. de praesentatione Mariae ui de Suriū.

Libr. 1.
Cap. 3.
de incomparabili Virg. Maria.

nempe: Maledicta sterilis quæ non parit semen in Israel. Super quæ verba Petrus Lombardus magister sententiarum: In veteri, inquit, lege rite multarum fecunditate mulierū populi dei multiplicatio quærebatur, quia in successione sanguinis erat successio religionis, vnde etiam in lege, Maledicta erat sterilis quæ non relinquebat semen super terrā. Hæc ille. Sanè multis locis diuinæ scripturæ comperimus sterilitatem tam hominum quàm pecudum pro maledictione & poena peccati inflictam fuisse. Concluserat enim Dominus omnem vuluam domus Abimelech propter Saram vxorem Abrahamæ abductam. Sed hæc quia notissima sunt, attigisse sat est. Quæ verò paulo antè ex Diuo Hieronymo & Epiphanio de sterilitate Annæ, & impetrata eiusdem fecunditate recitauimus, sanctus ille pater Germanus Patriarcha Constantinopolitanus, mirificè laudat, extollit, approbat, beatamque Annam ita loquentem introducit ad Zachariā (hunc suprà Hieronymus Isachar appellabat) Ego sum Anna, gratia nomine, nata quidem sum ex genere Sacerdotali tribu Aaronica, radice Prophetica & Regia Davidis & Salomonis, & eorum qui deinceps fuere sum ramus; sum autem cognata vxoris tuæ Elisabet. Hæc illa. Et deinde narrat ibidem idem Germanus verbatim omnia ferè quæ ex Epiphanio & Hieronymo suprà scripsi. Vtrum verò Ioachim Leuita aut Sacerdos fuerit nescitur, sed Petrum Canisium

Canisium audiamus: Nos, ait, in historia nulla, sed ne in Iacobi quidem proteuangelio scriptum legimus Ioachim maritum Annae Mariaeque patrem pro sacerdote censer, imò verò qui de his coniugibus scribunt, contrarium asserunt, quod nempe à sacerdotibus tulerit vir ille repulsam, & in deserto vixerit aliquando velut indignus habitus qui cum foecundis maritis, locum honestum teneret. Sed de his satis. Verum enimvero quia iam paternum Beatissimae Virginis Mariae itemma longumque sanguinem ex euangelio sancti Lucae ostendimus, & patrem Mariae esse Heli seu Helioachim declarauimus, qui fuit filius Matthat & sic deinceps: nunc ut maternum quoque genus eiusdem gloriosae Virgunculæ ut aperiam historicus ordo postulat.

*De Diua Anna parentibus, &
horum nuptijs.*

CAPVT IIII.

CYrillus Patriarcha Alexandrinus in Synodo Ephesina clarissimus propugnator fidei Catholicae sub annum domini CCCCXXXIII. contra Nestorium Episcopum Constantinopolitanum dogmatizantem quod Virgo Maria dici non debeat Theotocos, id est, Deipara, sed dumtaxat Christotocos seu